

Säkerhetsledning

I säkerhetsledning ingår både den lagstadgade och den frivilliga säkerhetshandlingen. I den förenas ledningen av metoder, handlingsätt och människor. Riskbedömningen och uppföljningen och observationen av verksamheten bildar de grundläggande redskapen för säkerhetsledningen. Som centrala element i organiseringen av ledningen ingår fastställande av ledningssystemen, handlingsansvaret och handlingskyldigheterna och reserveringen av resurser för att målen ska nås. Som stöd för ledningen behövs mångsidig information om säkerhetsfrågorna.

Arbetskyddsförvaltningens guide Säkerhetsledning baserar på en utredning om säkerhetsledning på tio företag som Tammerfors tekniska universitet har gjort och på en uppföljningsutredning som genomfördes 2007. Utgående från uppföljningen har förankringen av säkerhetsverksamheten och anslutningen som en del av arbetsprestationen ökat på arbetsplatserna och verksamheten har lett till resultat.

Arbetskyddslagen

Arbetskyddslagen förutsätter inte säkerhetsledningssystem, men de arbetargivarskyldigheter som föreskrivs i lagen grundar sig på tanken om säkerhetsledning och grundelementen för säkerhetsledning ingår i lagen. Arbetsgivaren ska alltid ha ett verksamhetsprogram för arbetskyddet som omfattar säkerhetspolicyn eller säkerhetsprinciperna i vilka de allmänna målen för säkerheten ingår. Dessutom har verksamhetsprinciperna och verksamhetssätten för personalens samarbete fastställts. Arbetskyddslagen reglerar en systematisk hantering av säkerheten på en allmän nivå. De centrala elementen för verksamheten som bestäms i arbetskyddslagen:

- Verksamhetsprogrammet för arbetskyddet som kan uppfattas som ett allmänt eller som ett detaljerat verksamhetsprogram.
- Identifiering av olägenheter och riskfaktorer och undanröjande av dem eller en bedömning av deras betydelse, d.v.s. en riskbedömning.
- Undervisning och handledning som ges arbetstagarna
- Kontinuerlig kontroll av arbetsmiljön och arbetsgemenskapens tillstånd.
- Uppdatering av riskbedömningen och av verksamhetsprogrammet.

Egentliga krav på säkerhetsledningssystem ställs i förordningen om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier (59/1999) och i statsrådets förordning om järnvägssystemets säkerhet och driftskompatibilitet (750/2006). Dessutom förutsätter förordningen om säkerhetsledningssystem för redare och ledningsarrangemang för säker drift av fartyg (66/1996) att säkerhetsledningssystem tillämpas på fartyg inom sjöfart. Även i andra än arbetskyddsbestämmelser ingår förpliktelser för företag att med hjälp av systematiska mål, verksamhetsplaner och verksamhetsprogram förebygga olycksfall.

Företagshälsovård

Företagshälsovården stödjer säkerhetsarbetet som bedrivs på arbetsplatsen. Företagshälsovården utför arbetsplatsutredningar och följer med arbetstagarnas hälsotillstånd. Företagshälsovården är samarbetspartner, kunskapsproducent och kunskapsdistributör när det gäller säkerhetsledning.

Säkerhetsledningsmodeller

Företaget kan om det så vill använda färdiga modeller för att utforma sina säkerhetsledningsrutiner. Hit hör:

- OHSAS 18001:fi
- OHSAS 18002:fi
- ILO/OSH-MS
- BS 8800:fi

Social- och hälsovårdsministeriets arbetskyddsavdelning, Tukes, Arbetskyddscentralen, Arbetshälsoinstitutet och universiteten har gett ut ett flertal publikationer om säkerhetsledning och resultaten av säkerhetsledning.

Närmare upplysningar:

[Turvallisuusjohtaminen \(pdf 501 kb\)](#). Arbetskyddsförvaltningen. Arbetskyddsguider och anvisningar 35. 2010. 13 s.

[Arbetskyddslagen \(738/2002\)](#)

Hämäläinen, P. och Anttila, S. 2008. Innehåll och rutiner för en lyckad arbetshälsa- och säkerhetsledning.

Hämäläinen, P. och Lanne, M. 2001. Innehåll och rutiner för en lyckad säkerhetsledning. Tammerfors, Social- och hälsovårdsministeriet, Arbetskyddsavdelningen. 84 s.

BS 8800. 2004. Occupational health and safety management systems -Guide. London, British Standards. 70 s.

OHSAS 18001:fi. 2007. Ledningssystem för arbetshälsa och arbetssäkerhet. Krav. 3. upplagan. Helsingfors, Finlands Standardiseringsförbund SFS. 54 s.

OHSAS 18002:fi. 2003. Anvisningar för tillämpningen av OHSAS 18001. 2. upplagan. Helsingfors, Finlands Standardiseringsförbund.